

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 12/10
14.04.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Nevenke Važić, predsednika veća, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Mirjane Ivić, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr. N.P., zbog krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 135/08 od 24.4.2009.godine, podignutom protiv pravnosnažnih rešenja Opštinskog suda u Novom Sadu Kv. 1212/08 od 7.11.2008.godine i Okružnog suda u Novom Sadu Kž. 1356/08 od 25.12.2008.godine, u sednici veća održanoj 14.4.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

UTVRĐUJE SE da je zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 135/08 od 24.4.2009. godine OSNOVAN i da je pravnosnažnim rešenjima Opštinskog suda u Novom Sadu Kv. 1212/08 od 7.11.2008.godine i Okružnog suda u Novom Sadu Kž. 1356/08 od 25.12.2008.godine povređena odredba člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP u vezi člana 304. stav 2. ZKP, u korist okr.N.P..

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu Kv. 1212/08 od 7.11.2008.godine, odbijen je predlog Opštinskog javnog tužioca u Novom Sadu da se okr.N.P. sudi u odsustvu zbog krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 195. stav 1. KZ, po optužnom predlogu OJT u Novom Sadu Kt. 225/04 od 27.10.2005.godine.

Odlučujući o žalbi Opštinskog javnog tužioca u Novom Sadu, Okružni sud u Novom Sadu je rešenjem Kž. 1356/08 od 25.12.2008.godine, odbio žalbu kao neosnovanu.

Protiv navedenih pravnosnažnih rešenja Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, sa predlogom da se zahtev uvaži i utvrdi da je tim rešenjima povređen zakon u korist okrivljenog.

Vrhovni kasacioni sud je, pošto je postupljeno u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP, održao sednicu veća u odsustvu uredno obavještenih zamenika Republičkog javnog tužioca i okr. N.P., na kojoj je razmotrio spise predmeta sa rešenjima protiv kojih je zahtev podignut, pa je po oceni navoda u zahtevu, našao:

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je rešenje Opštinskog suda u Novom Sadu Kv. 1212/08 od 7.11.2008.godine doneto uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1.tačka 11. ZKP, jer su razlozi o odlučnim činjenicama nejasni i u znatnoj meri protivrečni.

Naime, odbijajući predlog Opštinskog javnog tužioca u Novom Sadu da se okr.N.P. sudi u odsustvu, Opštinski sud u Novom Sadu je u obrazloženju rešenja naveo da je suđenje u odsustvu strogo ograničeno i to kako u pogledu ispunjenosti uslova za suđenje u odsustvu u smislu odredbe člana 304. stav 2. ZKP tako i u pogledu svojstva lica protiv koga se vodi krivični postupak, pa kako se pomenuta odredba odnosi na optuženo lice (član 221. stav 1. tačka 3. ZKP), to u ovom slučaju ne dolazi u obzir primena odredbe člana 304. stav 2. ZKP, jer je okrivljenom stavljeno na teret izvršenje krivičnog dela za koje se gonjenje preuzima po odredbama skraćenog postupka, tako da N.P. nema svojstvo optuženog već okrivljenog lica.

Ovako dati razlozi prvostepenog suda su potpuno nejasni.

Naime, odredbe koje regulišu skraćeni postupak uvedene su sa ciljem da postupak bude jednostavniji i brži. U tom cilju, odredbom člana 445. stav 3. ZKP predviđeno je da se glavni pretres u skraćenom postupku može održati bez prisustva okrivljenog koji je uredno pozvan ili mu se poziv nije mogao uručiti zbog neprijavlivanja sudu promene adrese ili boravišta, pod uslovom da njegovo prisustvo nije nužno i da je pre toga bio saslušan.

Sasvim drugačija od prethodne je procesna situacija kada se, pod uslovima određenim zakonom, okrivljenom može suditi u odsustvu - ako je u bekstvu ili inače nije dostižan državnim organima a postoje naročito važni razlozi da mu se sudi iako je odsutan (član 304. ZKP), a upravo takva procesna situacija postoji u konkretnom predmetu.

Takva procesna situacija, međutim, nije predviđena odredbama Zakonika o krivičnom postupku o

skraćenom postupku, ali je odredbom člana 433. stav 1. ZKP predviđeno da se u postupku za krivična dela za koja je kao glavna kazna propisana novčana kazna ili zatvor do tri godine primenjuju odredbe člana 434. do 448. ZKP, a ukoliko u tim odredbama nije nešto posebno propisano primenjivaće se shodno ostale odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Shodno navedenom, u konkretnom slučaju, morala je biti primenjena odredba člana 304. ZKP, jer bi u suprotnom, uskraćivanje suđenja bez prisustva okrivljenog koji prethodno nije saslušan, značilo prećutnu dozvolu za nastupanje zastarelosti, a pretnja zastarelosti predstavlja važan razlog, u smislu odredbe člana 304. ZKP, za suđenje okrivljenom u njegovom odsustvu.

Prema tome, okrivljenom koji nije prethodno saslušan, može se u skraćenom postupku suditi u odsustvu, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 304. stav 2. ZKP.

Drugostepeni sud, ne samo da u postupku po žalbi nije otklonio učinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, već je i sam načinio istu povredu navodeći da u skraćenom postupku u principu i ne mogu postojati naročito važni razlozi za suđenje u odsustvu, a s obzirom na težinu izvršenih krivičnih dela.

Ovakav navod drugostepenog suda je potpuno nejasan, kontradiktoran i kao takav, apsolutno neprihvatljiv, jer, skraćeni postupak se vodi za krivična dela za koja su zakonom zaprećene novčana kazna ili zatvor do tri godine, pa su, s obzirom na to, kraći i rokovi zastarelosti krivičnog gonjenja. Suđenjem u odsustvu predupređuje se nastupanje zastarelosti krivičnog gonjenja, jer bi, u suprotnom, za veliki broj krivičnih dela za koja se vodi skraćeni postupak, došlo do zastarelosti krivičnog gonjenja što bi dalje značilo nanošenje štete i interesima društva i interesima lica oštećenim krivičnim delom.

Na osnovu navedenog, Vrhovni kasacioni sud je utvrdio da je pravnosnažnim rešenjima Opštinskog i Okružnog suda u Novom Sadu povređena odredba člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP u korist okrivljenog N.P., ne dirajući u pravnosnažna rešenja protiv kojih je zahtev podignut.

Iz iznetih razloga, na osnovu odredaba člana 30. stav 1., člana 32. i člana 90. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“ broj 116 od 22.12.2008.godine) i odredbe člana 24. stav 7. i člana 425. stav 2. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar - savetnik

Dragana Vuksanović, s.r.

Predsednik veća

sudija

Nevenka Važić, s.r.